

יא אב תשע"ו
15/08/2016
מספר מסמך: 566716

לכבוד

מפקחי עבודה אזוריים
ס. מפקחי עבודה אזוריים
באמצעות דו"אל

שלום רב,

נוהל בנושא אישור או התנגדות למינוי מנהל עבודה בבניה השעייתו וביטול מינויו
סימוכין תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) התשמ"ח-1989

1. כללי

מטרת נוהל זה לקבוע את הליכי האישור וההתנגדות למינוי מנהלי עבודה בבנייה, לרבות בניה הנדסית ולרבות פיתוח וכבישים (להלן מנהל עבודה), השעיית מנהל עבודה בבניה וביטול אישור מינוי של מנהל עבודה בבנייה, שנשלח במסגרת הודעה על תחילת ביצוע עבודות בניה.

2. יסוד משפטי

תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988

3. הגדרות

"התנגדות למינוי" – אי אישור מינוי לרבות ביטול מינוי, שאושר על ידי מנהל הבטיחות בעבודה, של מנהל עבודה באתר.

"תקנות עבודות בניה" – תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988.

4. תהליך אישור מינוי מנהל עבודה באתר בניה-

- מבצע בניה המבקש למנות מנהל עבודה באתר בניה יפעל להלן-
- (א) מבצע בנייה יבדוק את התאמתו של מי שהוא מבקש למנות כמנהל עבודה לתחום העבודה המבוצעת באתר האינטרנט של מינהל הבטיחות בעבודה.
 - (ב) יודיע על המינוי על גבי הטופס העדכני המפורסם באתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה וימלא את כל הפרטים הנדרשים בו.
 - (ג) יצהיר כי מנהל העבודה מועסק על ידו רק באתר אחד ואם הוא מועסק ביותר מאתר אחד יפרט את הסיבה.

יודגש כי כל עוד לא נתקבל אישור מנהל הבטיחות בעבודה על מינוי מנהל העבודה, כל החובות המוטלות על מנהל העבודה יהיו מוטלות על מבצע הבניה כאמור בתקנה 5(ג) לתקנות עבודות בניה. לא נתקבל אישור בתוך 7 ימי עבודה, ייראו את המינוי כמאושר.

5. התנגדות למינוי מנהל עבודה באתר

- א. בהתאם לתקנה 2(ה) לתקנות עבודות בניה, מפקח עבודה אזורי רשאי, להתנגד למינוי מנהל עבודה בבניה ולדרוש ממבצע הבניה למנות מנהל עבודה אחר המתאים לביצוע העבודה.
- מפקח עבודה אזורי רשאי להתנגד למינוי מנהל עבודה או לבטל מינויו של מנהל עבודה שמונה ע"י מבצע לשמש באתר בניה פלוני, אם השתכנע ממידע שהגיע לידי מינהל הבטיחות כי מתקיים במנהל העבודה, אחד מאלה-
- 1) עבודות הבניה מתבצעות ללא הנהלתו הישירה והמתמדת של מנהל העבודה כאמור בתקנה 2(א) לתקנות עבודות בניה.
 - 2) מנהל העבודה אינו עונה לדרישות תקנה 3 לתקנות עבודות בניה לענין כישוריו.
 - 3) מנהל העבודה אינו רשום במערכת המידע של מינהל הבטיחות כמנהל עבודה בבנייה ולא הציג מסמכים המעידים על עמידתו בדרישות הכישורים המפורטים בתקנה 3 לתקנות עבודות בניה.
 - 4) אין מנהל העבודה שנתמנה מסוגל לבצע את התפקיד מאחר ואינו מתאים לתחום פעילות הבנייה באתר הבנייה. (לדוגמה הוא מאושר לבניה הנדסית בלבד והמינוי הוא לעבודות בניה).
 - 5) מנהל העבודה אינו מתאים לביצוע העבודה המבוצעת באתר הבנייה בשל מגבלה רפואית שקבע רופא תעסוקתי.
- סבר מפקח העבודה האזורי כי מנהל העבודה אינו מתאים לביצוע העבודה המבוצעת בשל מגבלה פיזית או רפואית, יעביר המלצתו למפקח עבודה ראשי על מנת שיבחן את הממצאים ויקבל החלטתו בדבר התנגדות למינוי לתקופה מוגבלת או ללא הגבלת זמן בהתאם לסמכותו הקבועה בתקנה 4(א) לתקנות עבודות בניה.
- 6) אין מנהל העבודה שנתמנה מסוגל לבצע את התפקיד בהיבטי הבטיחות מאחר וניסיונו המקצועי אינו מתאים למילוי התפקיד באתר הבנייה הספציפי, אם בשל מורכבות העבודה או היקפה.
 - 7) על פי המידע הקיים במערכת המידע של מינהל הבטיחות, מנהל העבודה התרשל בתפקידו כמנהל עבודה בבנייה, פעל בניגוד להוראות התקנות או היתר שקיבל. לרבות אם נמצאו ליקויי בטיחות החוזרים על עצמם באתר הנוכחי או באתרים הקודמים בהם שימש כמנהל עבודה.
- במקרה זה, בנוסף להתנגדות למינוי יועברו הממצאים למפקח העבודה הראשי על מנת שישקול השעיית מנהל העבודה כאמור בסעיף 3 בנוהל זה.
- 8) נמצא כי נגד מנהל העבודה הורשע בעבירה שעניינה בטיחות בעבודות בניה (לאו דווקא באתר זה).
 - 9) מנהל העבודה לא ביצע דרישה הקבועה בהוראות או בהנחיות מפקח עבודה ראשי.

ב. מצא מפקח העבודה האזורי כי יש להתנגד למינוי מנהל העבודה או כי יש לבטל את מינוי של מנהל העבודה ישלח הודעה למבצע הבניה ולמנהל העבודה, על התנגדותו למינוי.

בהודעתו יפרט את העילות נגד מינוי מנהל העבודה, ויצרף את החומרים הרלוונטיים. בהודעה תינתן למבצע הבניה ולמנהל העבודה האפשרות להשמיע את טענותיהם בעניין ההתנגדות למינוי.

ג. מבצע הבניה או מנהל העבודה רשאים להעלות את הסתייגויותיהם וטענותיהם בעניין החלטת מפקח העבודה אזורי, **בכתב** והכל תוך תקופה שלא תעלה על 7 ימי עבודה מיום משלוח החלטה על ההתנגדות למינוי.

ד. העביר מבצע הבניה או מנהל העבודה את טענותיהם למפקח העבודה האזורי, יתייחס אליהן המפקח, ישקול אותן ויקבל את החלטתו. החלטה תהיה מנומקת ותפרט את הממצאים והשיקולים.

החלטתו הסופית של מפקח העבודה האזורי, תינתן תוך פרק זמן שלא יעלה על 7 ימי עבודה מיום קבלת טענות מבצע הבניה או מנהל העבודה.

העתק מנוסח החלטה תשלח למבצע הבניה או למנהל העבודה וכן למפקח עבודה ראשי ולמפקחי העבודה האזוריים.

ה. החליט מפקח העבודה האזורי להתנגד למינוי מנהל העבודה, ישלח הודעה על כך בכתב למבצע הבניה וידרוש ממנו למנות מנהל עבודה אחר העונה על הדרישות הקבועות בתקנות עבודות בניה.

יובהר כי כל עוד לא מונה מנהל עבודה אחר לאתר הבניה, יראו את מבצע הבניה כאחראי על אתר הבניה, ויחולו עליו כל החובות המוטלות על מנהל העבודה. יודגש כי, מפקחי מינהל הבטיחות יבחנו הצורך בהוצאת צו בטיחות בנוגע לעבודות באתר.

6. השעייה או פסילה של מנהל עבודה

א. מפקח העבודה הראשי רשאי להשעות או לפסול מנהל עבודה מתפקידו ולא לאשר מינוי בכל אתר בניה אחר, והכל לפי המפורט להלן:

1) מפקח עבודה אזורי, העביר המלצתו להשעות או לפסול את מנהל העבודה לאחר ששוכנע לאור מידע שהגיע לידיו כי מנהל העבודה התרשל בתפקידו, שגה בשיקוליו, פעל בניגוד להוראות התקנות או היתר שקיבל, כאמור בסעיף 5(א)(7) לנוהל זה.

2) מפקח עבודה אזורי העביר המלצתו למפקח העבודה הראשי כי מנהל העבודה אינו מתאים לביצוע העבודה המבוצעת בשל מגבלה פיזית או רפואית, על מנת שיבחן את

הממצאים ויקבל החלטתו בדבר התנגדות למינוי לתקופה מוגבלת או ללא הגבלת זמן בהתאם לסמכותו הקבועה בתקנה 4(א) לתקנות עבודות בניה.

3) לדעתו, מנהל העבודה אינו ממלא או אינו מסוגל למלא את החובות המוטלות עליו.

ב. מפקח עבודה ראשי יבחן את הממצאים שהתקבלו ממפקח עבודה אזורי וישקול אם יש צורך מייד להשעות את מנהל העבודה מתפקידו.

החליט מפקח העבודה הראשי כי יש להשעות או לפסול ללא הגבלת זמן את מנהל העבודה ישלח על כך הודעה למנהל העבודה ולמבצע הבניה בצירוף כל החומר הרלוונטי. בהודעתו זו תינתן למנהל העבודה או למבצע הבניה הזדמנות לטעון טענותיהם בכתב, בתוך 10 ימי עבודה ממועד שליחת ההודעה.

על אף האמור, סבר מפקח העבודה הראשי כי ישנה סכנה ממשית בהמשך עבודתו של מנהל העבודה, יושעה מנהל העבודה באופן מידי ותינתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו בכתב תוך 10 ימים ממועד קבלת ההודעה על ההשעה.

ג. העביר מנהל העבודה או מבצע הבניה התייחסות לטענות המועלות נגדו, יבחן מפקח עבודה ראשי את האמור בהתייחסותם וייתן החלטתו בדבר המשך נקיטת הצעדים נגד מנהל העבודה.

ד. החליט מפקח עבודה ראשי כי יש להשעות או לפסול את מנהל העבודה, יפעל בהתאם לאמור בסעיף 7.

ה. העתק מההחלטה ישלח למנהל העבודה, למבצע הבנייה ולמפקחי העבודה האזוריים. המידע יישמר בתיקו האישי של אותו מנהל העבודה במערכת האפיק .

ו. על מפקחי העבודה האזוריים לדאוג לביטול כל המינויים שאושרו לאותו מנהל העבודה בכל אתרי הבניה הנמצאים באזורם במשך כל תקופת ההשעה (הודעה תועבר לכל המחוזות).

ז. יצוין כי במידה והוגש כתב אישום נגד מנהל העבודה, הקשור לתפקידו כמנהל עבודה, מנהל העבודה יושעה עד לסיום ההליך הפלילי נגדו.

ח. כל עוד לא מונה מנהל עבודה אחר באתר בו הושעה או נפסל מנהל עבודה, יראו את מבצע הבנייה כאחראי על אתר הבנייה, ויחולו עליו כל החובות המוטלות על מנהל העבודה.

7. מדרג הצעדים להשעייה ולפסילת מנהל עבודה:

טור א' העילה	טור ב' ההחלטה
השעיית מנהל עבודה	
קבוצה 1	מנהל העבודה יושעה למשך 3 חודשים.
	<p>הופרו 2 צווי שיפור שהופנו למנהל העבודה (באותו אתר או במספר אתרים שהוא ניהל) במהלך שנתיים החולפות מפקח עבודה דרש ממנהל העבודה ב 4 ביקורים שונים לפעול לתיקון ליקוי מסוים במהלך השנתיים החולפות והוצא צו שיפור אחד לפחות בגין אותו ליקוי.</p> <p>אירעה תאונה קשה באתר במהלך קיומו של אותו אתר ובביקור המינהל לאחר התאונה, נמצא כי לא ננקטו על ידי מנהל העבודה לאחר התאונה אמצעים למניעת תאונה דומה.</p> <p>מנהל העבודה אינו מנהל פנקס כללי על אף שהוזהר על כך על ידי המינהל במהלך השנתיים האחרונות.</p> <p>נמצא כי באתר שמנהל מנהל העבודה עובדים מבצעי תפקידים בתחומים שונים, שלא הוכשרו בהתאם לנדרש לפי כל דין (כדוגמת עגורנאים, אתתים, עובדים בגובה, בונה מקצועי לפיגומים, חשמלאי מוסמך וכיו"ב שעובדים באתר הבניה ללא ההכשרה או ההסמכה הנדרשת)</p>
	ב- 2 ביקורי פיקוח שבוצעו במהלך 6 חודשים החולפים נמצא כי עבודת הבניה התבצעה ללא הנהלתו הישירה והמתמדת של מנהל העבודה (גם אם הוא נמצא פיזית באתר אך אינו מפקח על עבודות הבניה)
קבוצה 2	מנהל העבודה יושעה למשך 6 חודשים.
	<p>הופרו 2 צווי בטיחות שונים המתייחסים לנושאים שבאחריותו של מנהל העבודה, שהוצאו באתרים אותם הוא ניהל במהלך השנה החולפת.</p> <p>ב- 3 ביקורי פיקוח שבוצעו במהלך 6 חודשים החולפים נמצא כי עבודת הבניה התבצעה מבלי שנמצא מנהל עבודה באתר.</p>
קבוצה 3	מנהל העבודה יושעה למשך 12 חודשים
	<p>נמצא כי מנהל העבודה הורשע בעבירות בטיחות או בזיוף מסמכים</p> <p>אירעה תאונה באתר שבעקבותיה הוצא צו בטיחות לתיקון הליקוי המופנה למנהל העבודה ובביקור מפקח עבודה נמצא כי הופר הצו.</p>

פסילת מנהל העבודה מלשמש כמנהל עבודה בבנייה לצמיתות בהתאם לתקנה 4 לתקנות עבודות בניה	קבוצה 4
	קיימת חזרה על אחת מהעילות המנויות בקבוצה 3 המעידות לדעת מפקח עבודה ראשי כי מנהל העבודה אינו ממלא ואינו מסוגל למלא את החובות המוטלות עליו.

הושעה מנהל עבודה בגלל עילה המנויה לעיל, ונמצא לאחר מכן כי מתקיימת בשנית אותה עילה יוחמר מדרג הצעדים לרמה גבוהה יותר בשלב אחד כל פעם. כך שמי שהתקבלה לגביו החלטה מקבוצה 1 תוחמר ההחלטה בענינו לרמה 2 וכך הלאה.

8. תחילה

מועד כניסתו לתוקף של נוהל זה, ביום 1.9.2016.

נספח 1- יסוד משפטי מפורט

תקנה 2 (ה) תקנות עבודות בניה קובעת:

" נראה למפקח העבודה האזורי כי לא נתקיימו במינוי מנהל עבודה הוראות תקנה זו (הקובעת הדרישה וההליך למינוי מנהל עבודה) או הוראות תקנה 3 (בה מפורטים הכישורים הנדרשים ממנהל עבודה), או שהוא סבור שאין האדם שנתמנה מסוגל לבצע את התפקיד בשל רקע מקצועי או ניסיון שאינם מתאימים למילוי התפקיד מבחינת מורכבותו או מבחינת היקף העבודה, רשאי הוא להודיע למבצע הבניה כי אין הוא מקבל את המינוי וכי עליו למנות מנהל עבודה אחר הודעה כאמור תהיה בכתב ומנומקת; בחילוקי דעות בשאלת קיום ההוראות האמורות יכריע מפקח העבודה הראשי".

תקנה 4 לתקנות עבודות בניה קובעת:

"(א) מפקח העבודה הראשי רשאי, בכל עת, לפסול מנהל עבודה גם אם נתקיימו בו דרישות תקנה 3, אם לדעתו הוא אינו ממלא או אינו מסוגל למלא את החובות המוטלות עליו. הודעה למבצע בניה על פסילת מנהל עבודה תכלול את החובה למנות מנהל עבודה אחר ותימסר בכתב או תודבק באתר הבניה; העתק מההודעה ימסר למנהל העבודה שנפסל כאמור.

(ב) מבצע הבניה או מנהל העבודה הנוגעים בדבר רשאים לערער על פסילת מנהל העבודה, כאמור בתקנת משנה (א), תוך שישים ימים מיום מסירת ההודעה, לפני ועדת ערר.

(ג) השר ימנה ועדת ערר כאמור בתקנת משנה (ב) בהרכב של חמישה חברים, ובהם חבר אחד לפי המלצת ארגון העובדים שעם חבריו נמנה המספר הגדול ביותר של עובדים בענף הבניה, חבר אחד לפי המלצת ארגון המעבידים שלדעת השר הינו ארגון מעבידים יציג בענף הבניה ושלושה חברים נוספים שאחד מהם ימונה ליושב ראש ועדת ערר.

(ד) כל עוד לא ניתנה החלטה בערר על פי תקנת משנה (ב) תעמוד פסילת מנהל העבודה בתקפה."

תקנה 5 (ג) לתקנות עבודות בניה קובעת כי :

"לא מינה מבצע הבניה מנהל עבודה או הפסיק מנהל העבודה לשמש בתפקידו ולא מונה מנהל עבודה אחר לפי תקנה 2 או נפסל מנהל העבודה ולא מונה אחר במקומו לפי תקנה 4, רואים את כל החובות המוטלות על מנהל העבודה כמוטלות על מבצע הבניה. אין במילוי חובות כאמור על ידי מבצע הבניה כדי לשחררו מאחריות על אי מילוי אחרי הוראות תקנות 2 ו 4."

ב כ ב ו ד ר ב

ורדה אדוארדס
מפקחת עבודה ראשית
ור. המינהל

העתקים

אינג' נתן חילו, התאחדות בוני הארץ, כתובת: דוא"ל, hilu@acb.org.il נשלח ב: דוא"ל
דוד זיו, המוסד לבטיחות ולגיהות, כתובת: דוא"ל, DavidZ@osh.org.il נשלח ב: דוא"ל
זאב דיבסק, מנהל תחום בכיר בטיחות בעבודה
רן כהן, ממונה על בטיחות בעבודה עם חומרים כימיים
מר נועם רענן, ראש תחום מחקר ומידע
איציק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והעץ, ההסתדרות, כתובת: דוא"ל
זיקמ@histadrut.org.il נשלח ב: דוא"ל
שחר הכהן, יו"ר, ארגון הממונים על הבטיחות, כתובת: דוא"ל, memunim@netvision.net.il
נשלח ב: דוא"ל